

SAOPŠTENJE 95/2025

Datum objave: 24.6.2025.

Komparativni nivoi cijena u 2024. godini

Prema objavljenim podacima EUROSTAT-a, u okviru projekta pariteta kupovne moći, nivo cijena potrošnih dobara i usluga u Crnoj Gori u 2024. godini iznosio je 63% prosjeka EU-27.

Nivoi cijena za potrošna dobra i usluge značajno su varirali među zemljama članicama Evropske unije u 2024. godini. Danska bilježi najveći nivo cijena (143% prosjeka EU-27), zatim slijede Irska (138%), Luksemburg (133%), Finska (124%) i Belgija (117%), dok su najniži nivoi cijena zabilježeni u Mađarskoj (74%), Poljskoj (72%), Rumuniji (64%) i Bugarskoj (60%).

Od zemalja iz regiona, Hrvatska bilježi najveći nivo cijena potrošnih dobara i usluga koji iznosi 76% prosjeka EU-27, dok Albanija i Srbija bilježe nivo cijena od 70% i 67% prosjeka EU-27. Nivo cijena potrošnih dobara i usluga u Bosni i Hercegovini iznosi 63% evropskog prosjeka, dok u Sjevernoj Makedoniji iznosi 55% evropskog prosjeka.

Grafik 1. Indeksi nivoa cijena među evropskim zemljama za izdatke za finalnu potrošnju domaćinstava u 2024. godini (EU-27=100)

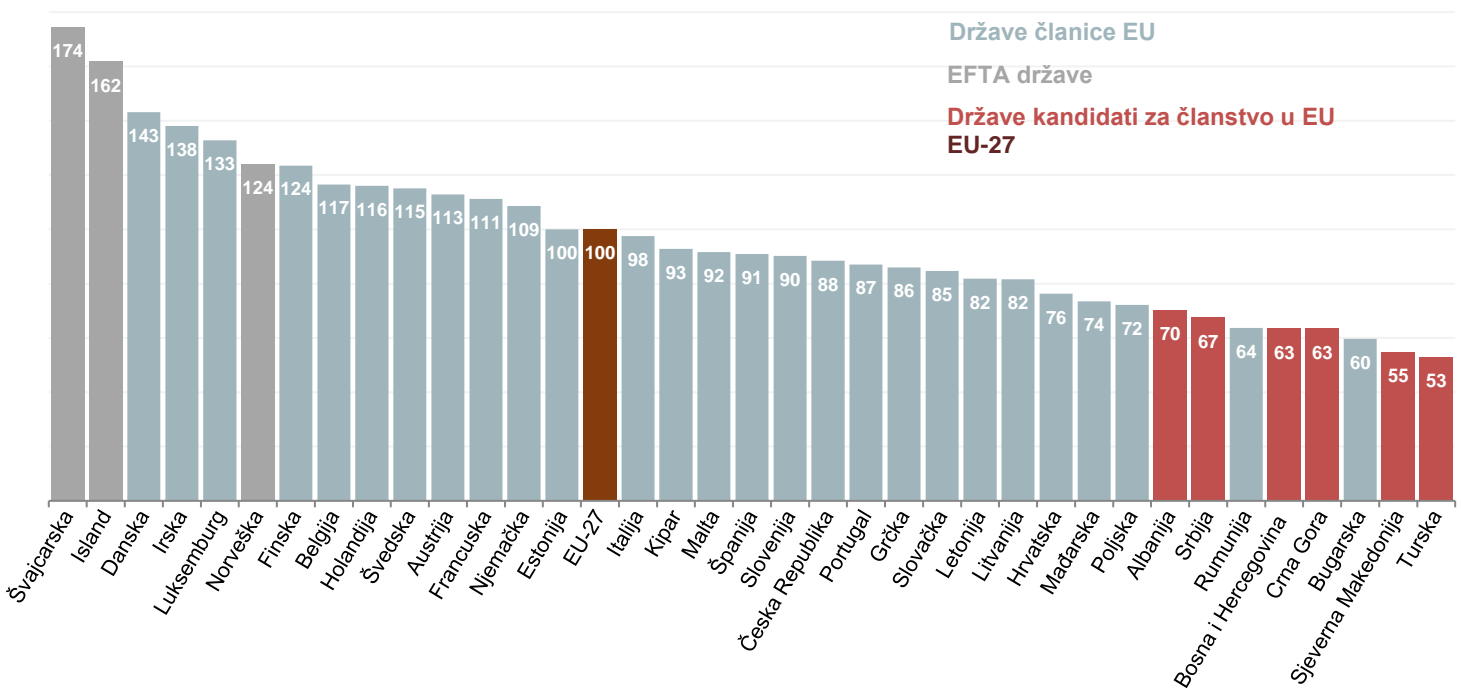

Tabela 1. Komparativni indeksi nivoa cijena za potrošna dobra i usluge, 2024. godina (EU-27 =100)

Država	Ukupno	Hrana i bezalkoholna pića	Alkoholna pića i duvan	Odjeća	Obuća
EU-27¹	100	100	100	100	100
Države članice EU					
Belgija	117	105	124	97	101
Bugarska	60	89	69	79	82
Češka Republika	88	89	90	97	94
Danska	143	120	122	133	129
Njemačka	109	103	100	101	100
Estonija	100	106	105	118	109
Irska	138	115	205	99	102
Grčka	86	106	97	91	91
Španija	91	95	86	90	94
Francuska	111	110	137	98	95
Hrvatska	76	104	89	95	101
Italija	98	102	88	108	109
Kipar	93	105	91	98	99
Letonija	82	105	103	101	106
Litvanija	82	101	97	105	110
Luksemburg	133	125	94	108	108
Mađarska	74	95	86	85	92
Malta	92	112	99	102	103
Holandija	116	99	127	92	94
Austrija	113	111	90	106	102
Poljska	72	87	83	103	106
Portugalija	87	102	94	93	100
Rumunija	64	76	87	85	96
Slovenija	90	100	89	97	99
Slovačka	85	83	83	97	97
Finska	124	110	175	120	118
Švedska	115	106	122	120	120
Države članice EFTA					
Island	162	144	219	141	141
Norveška	124	131	205	116	107
Švajcarska	174	159	140	143	116
Države kandidati za članstvo u EU					
Bosna i Hercegovina	63	83	64	99	104
Crna Gora	63	84	70	95	104
Sjeverna Makedonija	55	73	59	78	89
Albanija	70	100	81	100	94
Srbija	67	96	72	90	105
Turska	53	77	60	69	91

Izvor: EUROSTAT

¹ Od 1. februara 2020. godine Evropsku uniju (EU) čine 27 zemalja članica

Tabela 1. prikazuje indekse nivoa cijena za 4 grupe proizvoda i usluga: “Hrana i bezalkoholna pića”, “Alkoholna pića i duvan”, “Odjeća” i “Obuća”.

Od svih zemalja učesnica ovog projekta Švajcarska i Island su najskuplje zemlje za sve četiri navedene grupe proizvoda i usluga. Kod grupa “Hrana i bezalkoholna pića” i “Odjeća” prednjači Švajcarska dok Island ima najveće cijene kada su u pitanju “Alkoholna pića i duvan” i “Obuća”.

Sjeverna Makedonija ima najniži nivo cijena za proizvode i usluge u grupama “Hrana i bezalkoholna pića” i “Alkoholna pića i duvan”. Proizvodi i usluge u grupi “Odjeća” najjeftiniji su u Turskoj, dok su cijene obuće najniže u Bugarskoj.

Proizvodi u grupi “Hrana i bezalkoholna pića” u Crnoj Gori su na 84 odsto prosjeka Evropske unije i skuplji su nego u Bosni i Hercegovini (83%), Sjevernoj Makedoniji (73%), dok su jeftiniji u odnosu na Hrvatsku u kojoj nivo cijena za navedenu grupu proizvoda iznosi (104%) zatim Albaniju (100%) i Srbiju (96%) prosjeka EU-27.

Posmatrajući Crnu Goru, indeks nivoa cijena za grupu proizvoda “Alkoholna pića i duvan“ je (70) i ispod je prosjeka EU-27. Kao i kod grupe “Hrana i bezalkoholna pića” cijene su nešto veće u odnosu na Bosnu i Hercegovinu i Sjevernu Makedoniju, dok su niže nego u Hrvatskoj, Albaniji i Srbiji.

Za grupu “Odjeća”, Crna Gora bilježi indeks nivoa cijena (95) što je ispod nivoa prosjeka Evropske Unije, u Srbiji je indeks niži i iznosi 90, dok je taj indeks znatno niži u Sjevernoj Makedoniji (78), Turskoj (69) kao i u pojedinim članicama EU, Bugarskoj (79), Rumuniji i Mađarskoj (85).

Najniži nivoi cijena za grupu “Obuća” u regionu su zabilježeni u Sjevernoj Makedoniji i Albaniji, sa 89% odnosno 94% prosjeka Evropske unije, dok za Crnu Goru ovaj nivo cijena iznosi 104% u poređenju sa EU-27=100 i približno je na istom nivou kao u Bosni i Hercegovini i Srbiji.

Tabela 2. Komparativni indeksi nivoa cijena za potrošna dobra i usluge, 2024. godina (EU-27 =100)

Država	Ukupno	Energija	Namještaj	Aparati za domaćinstvo	Audio- vizuelna, fotografska i oprema za obradu podataka
EU-27²	100	100	100	100	100
Države članice EU					
Belgija	117	101	103	105	92
Bugarska	60	52	68	102	94
Češka Republika	88	106	84	96	114
Danska	143	115	110	118	108
Njemačka	109	122	96	100	97
Estonija	100	78	94	99	96
Irska	138	117	106	109	104
Grčka	86	88	100	102	113
Španija	91	89	92	97	96
Francuska	111	102	113	105	112
Hrvatska	76	55	86	102	111
Italija	98	118	109	95	89
Kipar	93	108	101	111	104
Letonija	82	91	87	93	102
Litvanija	82	73	91	88	103
Luksemburg	133	76	122	105	97
Mađarska	74	38	89	95	100
Malta	92	60	126	131	105
Holandija	116	111	97	107	112
Austrija	113	107	105	104	103
Poljska	72	84	93	92	96
Portugalija	87	103	106	101	99
Rumunija	64	62	79	93	104
Slovenija	90	82	92	98	102
Slovačka	85	70	81	90	103
Finska	124	90	103	103	115
Švedska	115	97	104	118	106
Države članice EFTA					
Island	162	64	119	125	138
Norveška	124	54	108	111	108
Švajcarska	174	127	109	121	104
Države kandidati za članstvo u EU					
Bosna i Hercegovina	63	51	70	101	106
Crna Gora	63	46	76	100	111
Sjeverna Makedonija	55	50	62	104	121
Albanija	70	50	102	146	150
Srbija	67	49	89	111	130
Turska	53	27	71	114	67

Izvor: EUROSTAT

² Od 1. februara 2020. godine Evropsku uniju (EU) čine 27 zemalja članica

Tabela 2. prikazuje indekse nivoa cijena za 4 grupe proizvoda i usluga: “Energija”, “Namještaj”, “Aparati za domaćinstvo” i “Audio vizuelna oprema i oprema za obradu podataka”.

Na nivou EU, Njemačka se izdvaja kao najskuplja zemlja za grupu “Električna energija, gas i ostala goriva“ dok su cijene ovih energenata najniže u Mađarskoj. Kod grupa “Namještaj” i “Aparati za domaćinstvo” najveći nivoi cijena zabilježeni su na Malti dok Finska ima najveće cijene kada su u pitanju “Audio-vizuelna, fotografska i oprema za obradu podataka”.

Posmatrajući grupu “Električna energija, gas i ostala goriva”, Crna Gora bilježi indeks nivoa cijena 46 što je značajno ispod nivoa prosjeka Evropske Unije i niži je u odnosu na sve zemlje u okruženju.

Proizvodi u grupi “Namještaj” su u Crnoj Gori na 76 odsto prosjeka Evropske unije i skuplji su nego u Bosni i Hercegovini (70%), Sjevernoj Makedoniji (62%), dok su jeftiniji u odnosu na Hrvatsku u kojoj nivoi cijena za navedenu grupu proizvoda iznose 86%, Albaniju 102% i Srbiju 89% prosjeka EU-27.

Posmatrajući Crnu Goru, nivo cijena za grupu proizvoda “Aparati za domaćinstvo“ je na nivou prosjeka EU-27, dok su kod grupe “Audio-vizuelna, fotografska i oprema za obradu podataka” cijene iznad prosjeka EU-27 (111%). Kod navedene dvije grupe, Albanija bilježi najveći nivo cijena među svim učesnicama ovog projekta.

Tabela 3. Komparativni indeksi nivoa cijena za potrošna dobra i usluge, 2024. godina (EU-27 =100)

Država	Ukupno	Motorna vozila	Usluge prevoza	Komunikacije	Restorani i hoteli
EU-27³	100	100	100	100	100
Države članice EU					
Belgija	117	105	118	169	124
Bugarska	60	94	57	83	53
Češka Republika	88	92	74	110	74
Danska	143	120	160	109	148
Njemačka	109	100	119	136	112
Estonija	100	94	98	109	98
Irska	138	110	115	140	129
Grčka	86	93	90	144	86
Španija	91	96	82	95	84
Francuska	111	100	116	82	110
Hrvatska	76	98	87	111	95
Italija	98	100	85	86	107
Kipar	93	91	97	101	89
Letonija	82	93	72	94	91
Litvanija	82	94	77	99	86
Luksemburg	133	94	98	155	124
Mađarska	74	100	62	97	72
Malta	92	99	90	107	89
Holandija	116	114	118	134	125
Austrija	113	105	118	112	110
Poljska	72	93	69	56	92
Portugalija	87	103	81	116	76
Rumunija	64	94	73	53	69
Slovenija	90	91	99	110	90
Slovačka	85	89	91	111	91
Finska	124	105	141	110	127
Švedska	115	94	144	143	117
Države članice EFTA					
Island	162	118	170	154	167
Norveška	124	92	162	179	140
Švajcarska	174	110	152	186	171
Države kandidati za članstvo u EU					
Bosna i Hercegovina	63	97	118	95	75
Crna Gora	63	93	72	102	66
Sjeverna Makedonija	55	88	55	69	50
Albanija	70	106	56	103	52
Srbija	67	93	77	91	68
Turska	53	136	64	61	69

³ Od 1. februara 2020. godine Evropsku uniju (EU) čine 27 zemalja članica

Tabela 3. prikazuje indekse nivoa cijena za 4 grupe proizvoda i usluga: “Motorna vozila”, “Usluge prevoza”, “Komunikacije” i “Restorani i hoteli”.

Od svih zemalja učesnica ovog projekta Švajcarska je najskuplja zemlja za dvije navedene grupe proizvoda i usluga: “Komunikacije” i “Restorani i hoteli”. Prema navedenom istraživanju motorna vozila su najskuplja u Turskoj dok je indeks nivoa cijena u grupi “Usluge prevoza” najveći na Islandu.

Sjeverna Makedonija ima najniži indeks nivoa cijena u tri od navedene četiri grupe i to “Motorna vozila”, “Usluge prevoza” i “Restorani i hoteli” a što se tiče grupe “Komunikacije”, cijene su najniže u Rumuniji.

Za grupu “Motorna vozila”, Crna Gora bilježi indeks nivoa cijena 93 isto kao u Srbiji, dok je taj indeks nešto veći u Bosni i Hercegovini (97), Hrvatskoj (98) kao i u Albaniji (106).

Proizvodi u grupi “Usluge prevoza” su u Crnoj Gori sa 72 odsto prosjeka Evropske unije, skuplji nego u Albaniji (56%), dok su jeftiniji u odnosu na Srbiju u kojoj nivoi cijena za navedenu grupu proizvoda iznose 77%, Hrvatsku 87% i Bosnu i Hercegovinu 118% prosjeka EU-27.

Posmatrajući Crnu Goru, indeks nivoa cijena za grupu proizvoda “Komunikacije” je 102 i iznad je prosjeka EU-27, dok za grupu “Restorani i hoteli” indeks nivoa cijena iznosi 66.

Najniži nivoi cijena za grupu “Restorani i hoteli” u regionu su zabilježeni u Sjevernoj Makedoniji i Albaniji, sa 50% odnosno 52% prosjeka Evropske unije, dok su u Srbiji i Bosni i Hercegovini nešto veći i iznose 68% odnosno 75% u poređenju sa EU-27=100. Kod grupe “Komunikacije” u regionu, najveći indeks je zabilježen kod Hrvatske (111) i Albanije (103) dok je kod Srbije (91) i Bosne i Hercegovine (95) taj indeks ispod nivoa prosjeka EU-27.

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Podaci u ovom saopštenju obračunati su od strane EUROSTAT-a i OECD-a kao rezultat istraživanja koje ove dvije institucije sprovode u saradnji sa nacionalnim statističkim institucijama u okviru projekta Pariteta kupovne moći (PKM). Ukupno se sprovodi 6 istraživanja pri čemu se svako istraživanje odnosi na određenu grupu proizvoda i usluga. Kompletan ciklus istraživanja traje tri godine, a godišnje se sprovedu dva istraživanja. Indeksi nivoa cijena prikazani u ovom saopštenju se zasnivaju na prosječnim godišnjim cijenama, koje se prikupljaju za oko 2000 uporedivih proizvoda i usluga, omogućavajući zemljama da prikupe cijene za dovoljan broj reprezentativnih proizvoda.

Metodološki priručnik o Paritetu kupovne moći dostupan je na EUROSTAT-ovom sajtu:

<http://ec.europa.eu/eurostat/web/products-manuals-and-guidelines/-/KS-RA-12-023>

Pariteti kupovne moći u svom najjednostavnijem obliku predstavljaju cjenovne odnose, kojima se pokazuje odnos cijena izraženih u nacionalnim valutama istih dobara i usluga u različitim zemljama.

Na primjer, ako je cijena hamburgera u Švedskoj 28,60 švedskih kruna, a u Italiji 2,76 eura, PKM za hamburger između Švedske i Italije iznosi 28,60 kruna prema 2,76 eura ili 10,36 kruna za jedan euro. Drugim riječima, za svaki euro potrošen na hamburger u Italiji, potrebno je potrošiti 10,36 kruna u Švedskoj za hamburger istog kvaliteta i količine.

Paritet kupovne moći je sredstvo za prevođenje nacionalnih valuta u zajedničku valutu koja izjednačava kupovnu moć različitih nacionalnih valuta.

Indeksi nivoa cijena obezbjeđuju poređenje nivoa cijena između zemalja u odnosu na prosjek EU. Ako je indeks nivoa cijena veći od 100, zemlja se smatra relativno skupljom u poređenju sa prosjekom EU, a ukoliko je indeks nivoa cijena manji od 100, zemlja se smatra relativno jeftinijom u poređenju sa prosjekom EU.

Više podataka, kao i detaljna metodološka objašnjenja možete naći u sekciji: [Paritet kupovne moći](#)